

با حکم مقام معظم رهبری انجام شد

انتصاب دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت

پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری؛ حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در حکمی حجت‌الاسلام‌والمسلمین رضائی را به‌عنوان دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت (ع) منصوب کردند.متن حکم مقام معظم رهبری به این شرح است...

● صفحه ۲

یکشنبه ۳ شهریور ۱۳۹۸ • ۲۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۰ • ۲۵ آگوست ۲۰۱۹

تنترها

۵ پله تا شکستن رکورد دولت سازندگی

● صفحه ۴

از دولت احمدی‌نژاد تا روحانی؛ واردات هر چیز به‌جای دارو

● صفحه ۱۳

کارشناسان در گفت‌وگوبا «شرق» خلافت قانون دانستند

اداره صندوق‌های استراتژیک با سرپرست

● صفحه ۵

انتقاد

روزنامه‌نگاران «شرق» به حکم مر ضیه امیری

● صفحه ۲

حق با علی‌آقااست!

● صفحه ۱۴

تقاضا دارم حکم برائتم را صادر کنید

● صفحه ۴

حرف اول

خطر در کمین آموزش پزشکی

امیرحسین مؤدب، . محمداحسان رحیمی‌نژاد*

طرح دوفوریتی افزایش ظرفیت رشته‌های پزشکی، با وجود انتقادهای کارشناسان، احتمالاً در همین روزها به صحن مجلس می‌رسد. روی سخن این یادداشت، با حامیان این طرح است و استدلال‌هایی برای روشن‌شدن وضع موجود و آسیب‌های اقدامات شتاب‌زده در حوزه آموزش پزشکی کشور ارائه می‌کند.
براساس آمارهای منتشرشده در سال‌های اخیر، تمایل به رشته‌های علوم تجربی به‌ویژه سه رشته اصلی پزشکی، دندان‌پزشکی و داروسازی، افزایشی روزافزون داشته است. براساس آمارهای سازمان سنجش آموزش کشور، در سال ۱۳۹۷، تعداد شرکت‌کنندگان رشته تجربی ۶۳ درصد کل شرکت‌کنندگان کشور را تشکیل می‌داد که حدود ۴۰،۵ برابر شرکت‌کنندگان رشته ریاضی – فیزیک بوده است. برای پی‌بردن به عمق تغییر رخ‌داده، کافی است به آمار ۱۰ سال قبل مراجعه کنیم. در سال ۱۳۸۷ تعداد شرکت‌کنندگان رشته تجربی تنها ۲۰ درصد شرکت‌کنندگان را شامل می‌شد که ۱۰۴ برابر شرکت‌کنندگان رشته ریاضی – فیزیک بود. در روندی مشابه، در دهه ۶۰ و نیمه نخست دهه ۷۰، ظرفیت‌های سه رشته شاخص نیز به‌صورت چشمگیری در حال افزایش بوده است. تاسیس واحدهای بین‌الملل متعدد با اکثریت قریب‌به‌اتفاق دانشجویان ایرانی در دل دانشگاه‌های علوم پزشکی (برخلاف رسالت اولیه این مراکز که جذب دانشجوی غیرایرانی، ارتقای عمومی سطح آموزش پزشکی و تحصیل به زبان انگلیسی بوده است)، ایجاد رشته‌محل‌های جدید، افزایش ظرفیت چندبرابری رشته‌محل‌های قدیمی و گسترش دانشگاه آزاد در این چند سال، از اقدامات دولت یا ارگان‌های شبه‌دولتی برای پاسخ به این نیاز روزافزون به تحصیل در رشته‌های دکترای حرفه‌ای و به‌پناه کمبود نیروی انسانی بوده است. به‌صورت ویژه، وزارت بهداشت با عذر بهبود «شاخص‌های استاندارد کف مقبول نسبت پزشک به جمعیت» و «بهبود توزیع»، اقدام به افزایش ظرفیت رشته‌های دکترای حرفه‌ای عمومی و تخصصی کرده است؛ ولی آیا کشور ما به این تعداد شاغلان رشته‌های دکترای حرفه‌ای نیاز دارد؟ آیا زیرساخت‌های آموزشی به موازات این افزایش، ارتقا یافته است؟ آیا توجه به کیفیت آموزش پزشکی در عمل قربانی تأکید بر کمیت‌ها نبوده است؟ عواقب اجتماعی گرایش افراطی به این رشته‌ها چیست؟

ادامه در صفحه ۲

با حکم مقام معظم رهبری انجام شد

انتصاب دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت

پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری؛ حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در حکمی حجت‌الاسلام‌والمسلمین رضائی را به‌عنوان دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت (ع) منصوب کردند.متن حکم مقام معظم رهبری به این شرح است...

● صفحه ۲

یکشنبه ۳ شهریور ۱۳۹۸ • ۲۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۰ • ۲۵ آگوست ۲۰۱۹

روایت وزیردادگستری احمدی‌نژاداز ماجرای حساب‌های قوه قضائیه در دوره آیت‌الله آملی‌لاریجانی

حساب‌ها تک‌امضایی بود

● صفحه ۳

گفت‌وگوی احمد غلامی با صادق زیباکلام درباره کتاب رضاشاه

چه کسانی برای رضاشاه قلاب گرفتند

بعضی‌ها بین دیکتاتوری رضاشاه و پیشرفت کشور نوعی همزیستی می‌دیدند

● صفحه ۶

یادداشت

کاهش نرخ ارز و اهمیت تثبیت آن

کاهش قیمت در بازار مقاومت‌هایی وجود دارد که دولت باید در این زمینه ابزار نظارتی خود را افزایش دهد. در چند ماه اخیر افزایش نرخ دلار تمام بازارها را تحت تأثیر قرار داد حتی بازارهایی که به طور مستقیم ارتباطی با ارز نداشتند. حالا در شرایط استمرار کاهش قیمت ارز با حفظ آن در این سطح باید شاهد ریزش قیمت‌ها باشیم که می‌تواند تا حدی قدرت خرید مردم را ترمیم کند. بانک مرکزی نقش انکارناپذیری در ثبات و آرامش بازار خواهد داشت. اگر جامعه بداند روند بابتائی در پیش است، رفتار غیراقتصادی در خرید ارز و طلا از خود بروز نمی‌دهد. می‌دانیم بازار بسیار هوشمند عمل می‌کند؛ کسانی که درصدد سرمایه‌گذاری در بازار ارز و سکه بودند، خیلی سریع دریافتند قیمت‌ها در حال افزایش است و تورم، رقم‌های بالاتری را ثبت می‌کند، اغلب مردم همین سرمایه را به دستمزد ناکافی دریافتی خود ذخیره کرده‌اند و طبیعی است تلاش برای حداکثرسازی را دنبال کنند و یکی از بازارهای در دسترس، بازار ارز و سکه بود. حالا با ایجاد ثبات در این بازار، سرمایه‌های مرمدم تا حدی از آن خارج شده است. در این شرایط، استفاده از سایر ابزارهای پولی و مالی بسیار مهم است. تغییر در روند پرداخت سود بانکی نیز درس مهمی به سیاست‌گذاران پولی کشور داد. زمانی که نرخ تورم به هشت‌و نیم درصد رسید، لازم بود نرخ سود بانکی مطابق با نرخ تورم کاهش یابد؛ به‌همین‌دلیل سیاست کاهش نرخ سود در دستور کار قرار گرفت؛ اما به‌طور پیش‌بینی‌ناپذیری با خروج سرمایه‌ها از بانک‌ها انفجار سرمایه‌های در گردش در بازارهای موازی نرخ ارز را در بالاترین سربالایی ممکن قرار داد که به نظر می‌رسد چنین سیاستی به طور شتاب‌زده انجام شد و تدابیر لازم برای اعمال چنین طرحی اندیشیده نشده بود. در نمای کلی، اتخاذ سیاست‌هایی که منجر به ایجاد ثبات در بازارها شود، می‌تواند زمینه را برای بهبود فضا و سرمایه‌گذاری در بازارها فراهم کند. اقتصاد ایران باید به اقتصادی قابل‌پیش‌بینی تبدیل شود تا سرمایه‌گذاران بتوانند در قبال این وضعیت، برای فعالیت خود به شکل مؤثر، برنامه‌ریزی کنند. وقتی سیاست‌های اتخاذشده در حوزه پولی به شکلی باشد که دوره‌های نوسان به سمت افزایش و سپس نوسان به سمت کاهش اتفاق بیفتد، به این معناست که سیاست‌گذار ابزار دقیق تثبیت بازار را در دست ندارد، به این ترتیب ضرورت دارد بانک مرکزی حداقل در دوره کنونی، همچنان تثبیت بازار را در نظر داشته باشد.

ادامه در صفحه ۴

کمال اطهاری در گفت‌وگوبا «شرق»

ناقوس پایان صندوق مسکن یکم به صدا درآمد

گروه اقتصاد؛ سال‌ها گفتند که این بخش مسکن است که اقتصاد را به تحرک وامی‌دارد؛ ادعایی که از سوی برخی کارشناسان رد می‌شود. آنها معتقدند که نه‌تنها نباید تکیه اقتصاد را بر بخش مسکن به‌عنوان لوکوموتیو اقتصاد گذاشت که چنین اقدامی...

● صفحه ۸

سال هفدهم • شماره ۳۵۰۸ • ۱۶ صفحه • ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

تلاش فرانسه برای تخفیف تحریم ایران؟

فریدون مجلسی

این روزها شرایط پیچیده‌ای بر جهان و روابط بین‌المللی حاکم است. یک سر ماجراها مربوط به تحریم آمریکا است که در عمل آن را به اقتصاد بین‌الملل تحمیل کرده است. یک سمت ماجرا پوئین است که استعداد خاصی در استفاده ابزاری از مهره‌های بین‌المللی دارد بی‌آنکه بخواهد آتش‌نشان مشکلات آنان باشد. یک سو ماجرای چین و ترامپ و جنگ تعرفه‌هاست، یک سو همبستگی روزافزون ترامپ با اسرائیل در قضیه انتقال سفارتش به قدس یا ماجرای ارتفاعات جولان و یک سو دیدگاه‌های جمهوری اسلامی ایران درباره اشغالگری اسرائیل و رفتارهای آمریکاست. یک سو مسئله انگلیس و نفت‌کش‌گیری متقابل است و سوی دیگر بمباران پایگاه‌های حشدالشعبی در عراق و نیز ادامه درگیری‌های سوریه. در یک سو بلاتکلیفی اروپاست؛ با مُسکنی به نام اینستکس که هنوز معجزه‌ای نکرده است. هرکدام از این مسائل مستلزم یادداشت جداگانه‌ای است، اما در جمع‌بندی می‌توان گفت اگر برجام در داخل و خارج به چالش کشیده نمی‌شد، می‌توانست تا حد زیادی مشکل‌گشا باشد، اما از یک سو ترامپ از پیش از انتخاب‌شدن آن را منوط به رفع تهدید جمهوری اسلامی درباره موجودیت اسرائیل کرد و بر آن اصرار ورزید و ضمن تجدید تحریم‌ها، حتی از آن تعهد قانونی بین‌المللی خارج شد. ترامپ معتقد است حمایت از مبارزان فلسطینی، عراقی، سوریه‌ای، لبنانی و یمنی عملاً ایران را در شرایط متفاوتی قرار داده است. ترامپ می‌کوشد با ترغیب و تحریک اسرائیل و متحدان عربش، فضا را به سمت امتیازدهی ایران پیش ببرد. عجالتاً جنگ اقتصادی را در کنار درگیری‌های منطقه‌ای فرسایشی آغاز کرده و با تحریک انگلیس به توقیف غیرقانونی نفت‌کش ایرانی در جبل‌الطارق به یارگیری بین‌المللی برای محاصره دریایی ایران دست زده است. اسرائیل که خواهان تشدید درگیری ایران و آمریکاست، با بمباران علنی و تحریک‌آمیز پایگاه‌های حشدالشعبی در داخل عراق و پایگاه‌های نظامی دیگر مرتبط با ایران در واقع در شرایطی متفاوتی با سایر بازیگران منطقه قرار دارد. تلاش‌های دیپلماتیک صلح‌آمیز برای حل‌وفصل مسائل خود دست زده‌اند و از سویی ضمن دفاع از این حق ایران که خودش را به بهترین وسایل دفاعی مجهز کند، تأکید می‌کنند که ما به هرکس دلمان بخواهد در منطقه کمک می‌کنیم. این بخش از سخنان باب میل اروپا هم نیست، اما می‌بینیم که کشورهای اروپایی و به‌ویژه فرانسه می‌کوشند به فرونشاندن آتش کمک کنند، چرا؟ در واقع اروپا در هماهنگی با تحریم یک‌جانبه آمریکا خود را از بازار نفت ایران محروم کرده و متقابلاً به محروم‌کردن ایران از درآمد ارزی آن، خود را از بازار متقابل کالاهای صنعتی و مصرفی بازار ایران محروم کرده است. اروپا نگران است که در صورت درگیری جنگ نه‌پایسی میان ایران و آمریکا و اسرائیل، منطقه خاورمیانه که نزدیک‌ترین بازار ثروتمند کالاهای اروپایی است، بیش از ۱۰ درصد جمعیت آن عرب‌تبار هستند، بیشتر روی این بازارها حساب می‌کند. حقیقت این است که جهانی‌شدن توسعه اقتصادی و صنعتی، غرب و زاین را که از موقعیت انحصاری و بی‌رقیب تولید و عرضه انواع کالاهای صنعتی و مصرفی برخوردار بودند، با رقابت جدی چین، هند، کره جنوبی، برزیل، شیلی، آرژانتین، آفریقای جنوبی، مالزی و... مواجه کرده است. غرب و به‌ویژه آمریکا که تاکنون از شعار آزادی تجارت بین‌المللی حمایت می‌کردند و کشورها را ملزم به رعایت مقررات سازمان تجارت جهانی و خودداری از وضع تعرفه‌های حمایتی می‌کردند، اکنون که خودشان با رقابت مواجه شده‌اند، کلاً آن مقررات را نادیده گرفته و به جنگ تعرفه‌ها روی آورده‌اند. در این میان آمریکا با اتکا به وسعت بسیار و جمعیت اندک و دستیابی به منابع دیگر کشورهای قاره آمریکا وضع بهتری دارد. روسیه با اقتصاد و صنایع عقب‌مانده، از ثروت و منابع طبیعی و انسانی برخوردار است و می‌تواند رقیب تازه‌ای برای اقتصاد غرب شود.

ادامه در صفحه ۴

مهدی تقوی اقتصاددان

نرخ ارز به‌ویژه دلار که یکی از شاخص‌های مهم اقتصاد ایران است، بعد از خروج ترامپ از برجام و اعمال تحریم‌های ثانویه مضاعف علیه ایران، به شکل اغراق‌آمیز و غیرمنطقی با اصول علم اقتصاد جهش پیدا کرد. قبلاً گفته و نوشته‌ام که روش‌های مختلفی برای محاسبه نرخ ارز به کار می‌رود. یکی از متداول‌ترین آنها روش برابری قدرت خرید است. دو متغیر اصلی تورم داخلی و میانگین وزنی تورم کشورهای طرف تجاری ایران ملاک محاسبه در این فرمول است و با میناقاردادن تفاضل تورم داخل و خارج در این روش، تعدد نرخ دلار بازار با توجه به تفاوت تورم تعدیل می‌شود. مؤلفه‌های تورم و حجم نقدینگی از عوامل اصلی تأثیرگذار در تعیین نرخ ارز در همه کشورهاست. بازار ارز در مدت کوتاهی دچار چندین شوک شد و قیمت‌ها در این بازار دو تا سه برابر افزایش یافت. برای کارشناسان اقتصادی، روشن بود که این افزایش قیمت ارز بدون اصول و عوامل تعیین‌کننده نرخ در علم اقتصاد رخ داده و نقش عوامل روانی و سیاسی در آن، بیشینه است. اما با توجه به شرایط اقتصاد ایران، همین نرخ غیرواقعی دلار بازار و تولید را به شدت ملتهب کرد و سال ۹۷، سالی دشوار برای اقتصاد ایران در حوزه مدیریت نرخ ارز بود. افت قیمت دلار در یک ماه گذشته نشان از این‌ا دارد که دولت توانسته است بر شرایط سوداگرانه بازار غلبه کند اما هنوز هم اقتصاد، اقتصاد پیش‌بینی‌پذیری نیست. کاهش قیمت دلار می‌تواند به نفع واردات و کاهش قیمت‌ها تمام شود. قبلاً این دیدگاه مطرح می‌شد که افزایش نرخ ارز به سود صادرات است و می‌تواند انگیزه‌ای برای افزایش صادرات باشد اما آنچه در عمل اتفاق افتاد، نشان داد به دلیل اینکه در بسیاری از حوزه‌ها کشور به شدت به واردات متکی است، افزایش نرخ ارز منجر به افزایش بهای تمام‌شده تولید می‌شود. نتیجه این امر، افزایش قیمت‌ها و کاهش قدرت خرید مردم است که به کاهش تقاضا در بازار منجر می‌شود. در نهایت با کاهش تقاضا، میزان تولید کم می‌شود و این موضوع منجر به ریزش اشتغال خواهد شد. در این شرایط مهم‌ترین وظیفه دولت نظارت بر بازار برای کاهش قیمت‌های متأثر از نرخ ارز است. همواره برای

یادداشت

رفتار خطرناک اسرائیل و مدیریت ایران

صبح زنگنه تحلیلگر مسائل خاورمیانه

روز به شکلی، شکست در این حوزه را تحت تأثیر مانورهای تبلیغاتی و ژست‌های سیاسی قرار دهد. وضعیت خلیج فارس از نظر حقوق دریاها و مقررات بین‌المللی و همچنین شرایط جغرافیایی و سوابق کشورها مشخص است و از مدت‌ها قبل معلوم است که چه کشوری نقش تأمین‌کننده امنیت و پاسدار صلح را ایفا می‌کند و چه بازیگر یا بازیگرانی موجب ناامنی و بی‌ثباتی در منطقه شده‌اند. جمهوری اسلامی با توقیف نفت‌کش انگلیسی در آب‌های خلیج فارس ثابت کرد به حقوق بین‌الملل در این حوزه مسلط است. این نفت‌کش سه تخلف مشخص از قوانین دریانوردی داشته و با وجود آنکه انگلیس تلاش کرد با اعمال فشار آن را آزاد کند، همچنان اتفاقی در این زمینه رخ نداده است. برخی بازیگران مانند واشنگتن و لندن به جای درس‌گرفتن از این موضوع تخلفات جدیدتر و اشتباهات محاسباتی بیشتری انجام می‌دهند. شرایط ایران و دیپلماسی فعال آن در کنار ظرفیت نیروهای نظامی کشور، فضایی ایجاد کرده که کشورهای اروپایی و آسیایی از پیوستن به ائتلاف آمریکا و انگلیس سر باز زده‌اند و اسرائیل این‌بار هم نخواهد توانست فرصتی برای خود ایجاد کند. کشورهای جهان درک درستی از منطقه خلیج فارس از نظر وضعیت حقوقی و شرایط ژئواستراتژیک ایران و محیط پیرامونی آن دارند. هرگونه اقدام تنش‌زا در این منطقه می‌تواند دامن آنها را هم بگیرد و اگر اسرائیل هم در آن حاضر باشد، این مسئله می‌تواند ابعاد گسترده‌تری به خود بگیرد. ائتلافی که آمریکایی‌ها مدعی بودند ۶۰ کشور عضو آن خواهند شد، تنها دو عضو دارد و تل‌آویو منفعلانه از همکاری اطلاعاتی‌ سخن می‌گوید. رژیم اسرائیل نه پذیرش منطقه‌ای و نه توان حضور در خلیج فارس را دارد و این یک مسئله روشن است. تحرکات ابتدائی در برخی کشورهای منطقه که حتما در زمان مناسب با واکنش منطقی محور مقاومت روبه‌رو خواهد شد، حاکی از تلاش برای منحرف‌کردن افکار عمومی از ناتوانی اسرائیل در حضور در ائتلاف ادعایی آمریکا ضد ایران است. این حملات توسط پهباد انجام شده که در اختیار رژیم صهیونیستی و دولت ترکیه است؛ قاعدتا این حملات از سوی ترکیه صورت نگرفته است. با افشاشی‌های اخیر چند رسانه درباره مقاصد اسرائیل در عراق و یمن، حالا می‌توان وضعیت را از منظر دیگر ارزیابی کرد. این نوع اقدامات در راستای ایجاد نگرانی در جامعه عراق و البته منطقه است.

ادامه در صفحه ۴